

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม
อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
The Administration in According to Buddhadhamma of Tonkram
sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi
Province

รณฤทธิ์ อินทขันธ์*
Ronarit Intakantee

Received: May 8, 2019 Revised: November 14, 2019 Accepted: November 29, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการโดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) จากประชากรจำนวน 4,004 คน ซึ่งเป็นประชาชนในเขตตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.88 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD.) การวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการโดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 7 รูป/คน โดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการ

* คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านและเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาน้อยสุดได้ดังนี้ ด้านอัตถจริยา ด้านทาน ด้านปิยวาจา และด้านสมานัตตตา 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันอย่าง ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3) ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีได้แก่ ปัญหาหาเสพติดและการพนัน ปัญหาการสื่อสารกับชาวบ้าน การกระจายผลประโยชน์ไม่ทั่วถึง ขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาและการออกกำลังกาย มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ใช้ภาษาในการสื่อสารที่สุภาพ จัดสวัสดิการที่เพียงพอและเป็นธรรม คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติหน้าที่

คำสำคัญ (Keywords): บริหารงานตามหลักพุทธธรรม, องค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the administration in according to Buddhhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province, 2) to compare the opinions of populace toward the administration in according to Buddhhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province and 3) to study the problems, obstacles and suggestions of the administration in according to Buddhhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province

This research was a mixed methods research of the qualitative and quantitative researches. The quantitative research was conducted by studying the samples of 364 respondents which selected by stratified random sampling of 4,004 persons who were populace of Tonkram sub-district Bangplama district, Suphanburi province. The sample size derived from the Taro Yamane's formula. The tool used for data collection was 5 levels rating scale questionnaire at reliability of 0.88. Statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard

deviation, t-test, One Way Analysis of Variance and Least Significant Different: LSD. The quantitative research was conducted by In-depth interviewing the 7 key informants who were selected by purposive sampling. Data analyzing was used Content Analysis Technique. **The research findings were as follows:** 1) The administration in according to Buddhhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province in overall was at height level ($\bar{X}=3.97$) and ranked from the highest mean to the lowest mean was Atthacariya⁻ aspect ($\bar{X}=4.05$), Da⁻ na aspect ($\bar{X}=3.97$), Piyava⁻ ca⁻ aspect ($\bar{X}=3.82$) and Sama⁻ nattata⁻ aspect ($\bar{X}=3.81$). 2) The comparison of populace toward the administration in according to Buddhhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province separated by personal factor found that the samples who were different of gender and status were not different opinions and the samples who were different of age educational level occupation and income per month were different opinions at 0.05. 3) The problems and obstacles of the administration in according to Buddhhadhamma of Tonkram sub-district administrative organization Bangplama district, Suphanburi province were the drug problems, the gambling problems, the benefit share was not cover all areas and lack the knowledgeable and competent personnel for working. The suggestions were should have promoting and supporting for sport and exercise, should have covered announcement for information by using kindly speech, should have the adequate and justified welfare and should select the knowledgeable and competent personnel for working.

Keywords: The Administration According to Buddhhadhamma.

บทนำ (Introduction)

การปกครองทุกภาคส่วน เป็นรากแก้วของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางหรือศูนย์กลางของประเทศทำให้เกิดปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาประเทศซึ่งเป็นไปด้วยความล่าช้า ไม่สนองต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันที่ ด้วยเหตุนี้ การกระจายอำนาจจึงไม่เพียงแต่เป็นการปูพื้นฐานการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น แต่ยังมีคามจำเป็นสำหรับการพัฒนาในส่วนภูมิภาคในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมอีกด้วย

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนครามในเขตอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ทางทิศใต้ของตัวเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี พบปัญหาหลายด้านที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ และไม่สนองต่อความต้องการแก่ประชาชนได้ การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบ

อาชีพแก่ประชาชนงบประมาณค่อนข้างน้อย การเสริม สร้างรายได้อาชีพเสริมของชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน และสวัสดิการให้แก่กลุ่ม ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตลอดจนสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีตลาดรองรับ ยังครอบคลุมไม่ได้เพียงพอ คนในท้องถิ่นมีปัญหาหนี้สินอันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพหรือการดำรงชีวิตประจำวันในอัตราสูง ปัญหาเรื่องหนี้สินจากการทำการเกษตรกรรม ขาดทุน คุณภาพต่ำ ผลผลิตทางเกษตรส่วนใหญ่มีราคาตกต่ำ อาชีพหลักของคนในชุมชนส่วนใหญ่ทำการเกษตรต้องอาศัยแหล่งน้ำจากธรรมชาติซึ่งบางครั้งไม่เพียงพอ ขาดแคลนน้ำใช้อุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง บุคลากรเทศบาลตำบลต้นครามยังขาดแคลนไม่เพียงพอต่อการบริหารงานบุคลากรมีน้อยต้องรับผิดชอบงานหลายอย่างเกิดการดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่องและประสิทธิภาพในการทำงานน้อยระบบข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ครบถ้วนครอบคลุมในทุกด้าน ขาดการอนุรักษ์ในขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเยาวชนไม่ตระหนักในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ปัญหาหลักขโมยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน เช่น ยาบ้า ดังปัญหาที่ได้กล่าวมานั้นคุณภาพชีวิตที่ดี ต้องเป็นการมีชีวิตที่ดีมีความสุข มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสุขภาพได้แก่ สุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านสังคม ได้แก่ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และด้านเศรษฐกิจได้แก่ การประกอบอาชีพ รายได้ เป็นต้น รวมทั้งเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของชีวิตที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคลสามารถดำรงตนเองให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม เป็นคนที่มีรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และไม่ทำตนให้เป็นภาระที่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในทางธรรมจะต้องมีคุณธรรม 4 ประการประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตตา

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลกระทบซึ่งสะท้อนออกมาจากความรู้สึกนึกคิดของชุมชนต้นครามต่อการบริหารงานองค์การส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้หลักธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาใช้ในการวิจัยว่า ในการบริหารงานของการบริหารส่วนตำบลโลกธรรมที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้น ได้นำหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าไปใช้ในการบริหารหรือการให้บริการหรือไม่ โดยยึดหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 เป็นหลักประกอบ และจะได้นำผลการวิจัยมานำเสนอเป็นข้อเสนอแนะในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1) ประชากร ได้แก่ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวน 4,004 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 4004 คน โดยการเปิดตารางของทาโร่ ยามาเน่ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน

ผลการวิจัย (Research Results)

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านทาน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบต. มีแผนโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย ($\bar{X}=4.12$) รองลงมาคือ อบต. มีแผนบริการการตรวจสุขภาพประชาชนประจำปีทุกๆ ปี ($\bar{X}=4.08$) และน้อยที่สุดคือ อบต. มีแผนก่อสร้างซ่อมแซม ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ยากไร้ ($\bar{X}=3.96$) และ อบต. มีแผนให้การสนับสนุนเงินทูลหมั้นเวียนในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน (กองทุนหมู่บ้าน) ($\bar{X}=3.96$)

2) ด้านปิยวาจา มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.82$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบต. สนับสนุนบุคลากรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้าน ประเพณี วัฒนธรรม ($\bar{X}=4.07$) และ อบต. สนับสนุนบุคลากรให้ความรู้กับ ผู้สูงอายุได้มีโอกาสออกกำลังกาย เพื่อสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ และมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{X}=4.07$) รองลงมาคือ อบต. ส่งเสริมให้วิทยากรมาแนะนำให้ความรู้ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปลูกฝังเด็กและเยาวชน ให้อยู่ในจริยธรรมมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.01$) และน้อยที่สุดคือ อบต. สนับสนุนบุคลากรแนะนำให้ความรู้เรื่องกีฬาในชุมชนโดยจัดสร้างสนามกีฬาในชุมชนและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ($\bar{X}=3.95$)

3) **ด้านอัตถจริยา** มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.05$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบรม. มีแผนส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเรื่องโทษภัยของยาเสพติด ($\bar{X}=4.11$) รองลงมาคือ อบรม. มีแผนการพัฒนา ปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เครื่องมือ เครื่องใช้ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพและมีมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อเพิ่มทักษะให้แก่เด็กเล็กในการเรียนรู้อย่างพอเพียง ($\bar{X}=4.05$) และน้อยที่สุดคือ อบรม. มีแผนส่งเสริมและสนับสนุนในการเสริมสร้างรายได้ ในการประกอบอาชีพและสวัสดิการให้แก่กลุ่ม ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ ($\bar{X}=4.01$)

4) **ด้านสมานัตตตา** มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.81$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อบรม. ท่านให้บริการแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ($\bar{X}=3.94$) รองลงมาคือ อบรม. ท่านได้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำในการทำเกษตรกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนทุกๆ หมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X}=3.87$) และน้อยที่สุดคือ อบรม. ท่านได้ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาแหล่งทุนเพื่อการผลิตด้านการเกษตรกรรมทุกๆ หมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X}=3.75$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลของการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีการบริหารโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นภตล สุรนครินทร์** ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบรม. ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบรม. และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบรม. แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบรม. ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านขนาดของ อบรม. ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบรม. และงานวิจัยของ **นวพร แสงหนุ่ม** ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”

พบว่าปัจจัยที่มีประสิทธิผลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่มีดังต่อไปนี้คือ ด้านโครงสร้างระบบงาน บรรยากาศภายในองค์การบริหารส่วนตำบล และความสามารถทางการบริหารงาน ทางด้านระดับของประสิทธิผลการดำเนินงาน พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในเกณฑ์สูง ปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า บรรยากาศในองค์การบริหารส่วนตำบล พบปัญหาด้านขวัญและกำลังใจของประชากร และความไม่โปร่งใสในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านความสามารถในการบริหาร พบปัญหาด้านเป้าหมายในการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน การจัดหาและการใช้งบประมาณยังไม่สามารถจัดเก็บงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอำนาจการตัดสินใจยังขาดหลักเกณฑ์และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ดีพอ

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายด้าน

1. ด้านทาน

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พฤษภา พุทธิรักษ์** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลัก สัจจกัณฑ์ 4 : กรณีสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดนครนายก” พบว่า การบริหารจัดการสหกรณ์โดยหลักสัจจกัณฑ์ 4 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และสมานัตตตา ที่ยังคงมีระดับการปฏิบัติน้อย ได้แก่ สหกรณ์ได้ให้ความช่วยเหลือและให้สวัสดิการต่างๆ แก่สมาชิกอย่างเหมาะสมและพอเพียง เมื่อเห็นสมาชิกโกรธหรือไม่พอใจในการมาใช้บริการของสหกรณ์ ก็ช่วยพุดจาให้เข้าใจและหาหนทางที่ช่วยเหลืองานของสมาชิกในชุมชนทุกครั้งที่มีโอกาส และเจ้าหน้าที่ได้มีการใช้เครื่องใช้และอุปกรณ์ ต่าง ๆ ของสำนักงานอย่างประหยัดและเหมาะสม และทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรได้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

2. ด้านปิยวาจา

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นิตริญา สนั่นเมือง** ได้กล่าวว่า การนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอันได้แก่ สัจจกัณฑ์ 4 คือ (1) ทาน การให้ (2) ปิยวาจา การรู้จักพุดจาไพเราะอ่อนหวาน (3) อัตถจริยา รู้จักเกื้อกูลกัน (4) สมานัตตตา รู้จักการวางตนสม่าเสมอและให้เข้ากับคนอื่น โดยหลักธรรมนี้สามารถนำมาประยุกต์กับการทำงานและการสมาคมกับบุคคลต่างๆได้ โดยผ่านพฤติกรรมตามธรรมชาติ อันได้แก่ ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ทั้งด้านกรงานและส่วนตัว ให้ความคุ้นเคยเป็นกันเองและสนใจในทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานอื่น ชมเชยและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาที่ทำงานดีและประพฤติดี และจัดให้มีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความรู้และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

3. ด้านอัตถจริยา

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พงษ์ศักดิ์ มณีเดช** ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนของนางทองดี โพธิยอง จากมุมมองของพุทธศาสนา” พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนนั้นแบ่งได้เป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว ความเป็นคนท้องถิ่น ความร่วมมือของเพื่อนร่วมงานและคนในชุมชนและปัจจัยภายใน ได้แก่ การมีวินัยในตัวเอง หมั่นศึกษาหาความรู้ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ ครอบตน ประยุกต์ใช้หลักเบญจศีลเบญจธรรม สัมมาทิฐิ อบายมุข และสัปปุริสธรรม 7 ครอบตน ประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 กัลยาณมิตรธรรม 7 ฆราวาสธรรม 4 อคติ 4 และสาราณียธรรม ครอบงานประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4

4. ด้านสมานัตตตา

การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภักดีจรรยา ปกป้อง** ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร” พบว่า 1. ด้านการร่วมคิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน 2. ด้านการร่วมตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหา 3. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อบต. โดยผ่านทางผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ อบต. จัดเวทีประชาคมให้ประชาชนเสนอแนะปัญหาความต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5. ด้านการร่วมตรวจสอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐอย่างเดียว เช่น อำเภอ จังหวัด สตง. ปปช. 6. ด้านการร่วมปฏิบัติ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ อบต. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น วิทยุสูงอายุ การป้องกันโรคไข้เลือดออก และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้านท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน ประชาชนที่มีความแตกต่างในเรื่องวุฒิการศึกษาและอาชีพ จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่

ประชาชนที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน โดยสรุปผลของการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ควรมีการจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุ 4 ให้แก่ประชาชน ทราบและเข้าใจอย่างต่อเนื่อง

2) ควรมีการตรวจสอบประวัติย้อนหลังในการทำงาน และคัดสรรผู้นำกลุ่มการเมืองท้องถิ่นที่เข้มงวดให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

3) ควรมีการส่งเสริมเพื่อสร้างค่านิยม จัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างค่านิยมที่ดีในการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อสนับสนุนการเมืองท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวินัยเรื่องการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้กว้างขวางออกไปทั่วประเทศไทย

2) ควรมีการประยุกต์หลักพุทธธรรมใหม่เพื่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพล้วนๆ หลังจากที่มีการประยุกต์หลักพุทธธรรมใหม่เพื่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง (References)

ณ ลินพัฒนา. (2541). การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา.

นิติรัฐฯ สนับสนุนเมือง. (2546). คู่มือรวบรวมกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประพฤตินิติวินัยตามบทบัญญัติ พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). การวิจัยทางการศึกษา. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

อภิชัย พันธเสน. (2539). พัฒนาชนบทไทย : สมุทัยและมรรค แนวคิด ทฤษฎีและภาพรวมของการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้ง.

- นภดล สุรนครินทร์. (2553). “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตาม
ทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.**
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นวพร แสงหนูม. (2546). “ประสิทธิผลในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
เชียงใหม่”. **วิทยา นิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงษ์ศักดิ์ มณีเดช. (2550). “การวิเคราะห์ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนของ นางทองดี โพธิยอง
จากมุมมองของพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย
: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พฤษภา พุทธิรักษ์. (2550). “การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลักสัวคหวัดดู 4 :
กรณีศึกษาสหกรณ์การ เกษตรในเขตจังหวัดนครนายก”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต. สาขา วิชารัฐประศาสนศาสตร์.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภัคจิรา ปกป้อง. (2546). “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมี
ส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำ
เขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชา
นโยบายสาธารณะ.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.